

Libris.RO

Respect pentru oameni și cărți

Ieromonahul Grigorie

Patima invidiei

Traducere din limba greacă:

Cristian Spătărelu

EDITURA ECUMENIȚA

2019

Cuprins

Prolog	7
1. Ce este invidia	13
2. Cele mai mari păcate sunt fiicele invidiei	19
a) Căderea lui Lucifer	19
b) Căderea primilor oameni	20
c) Uciderea lui Abel	24
d) Răstignirea Domnului	27
3. Urmările patimii invidiei	33
4. Vindecarea patimii	47
5. Dumnezeu îi ocrotește pe cei invidiați	59

Prolog

Toate patimile sufletului și păcatele ce se nasc din ele constituie o stare împotriva firii a omului care a fost creat după chipul lui Dumnezeu. După Sfinții Părinți Purtători de Dumnezeu, „virtutea este sănătatea firească a sufletului, prin urmare patimile sunt boala lui. Acestea au apărut mai târziu, și pe măsură ce au pătruns în firea omului l-au făcut să-și piardă sănătatea pe care o avea”¹.

Toate patimile sunt nimicitoare pentru suflet, însă cea mai distrugătoare este invidia. Este într-un fel

---

¹ Avva Isaac, *Ascetice*, p. 317.

prima patimă, fiindcă fiicele invidiei sunt păcatele inițiale: căderea lui Lucifer, păcatul strămoșesc, uciderea lui Abel. Este o patimă care se naște din suflet și apoi îl distruge pe acesta. Și în vreme ce în toate patimile omul care le trăiește gustă, fie și temporar, o anumită plăcere, invidia macină sufletul prin simțirea unei tristeți permanente pentru fericirea semenului său. „Se bucură” doar când celălalt este distrus.

Această patimă de obicei se ascunde bine. Cercetându-ne cu atenție sufletul vom observa că deseori nu ne bucurăm de bucuria celuiilalt și că, atunci când acesta sporește sau este laudat, ceva în noi se tulbură.

De multe ori observăm că îndată ce începem o lucrare sau o strădanie bună, imediat apar piedici și ispite.

Și deseori de unde nu ne așteptăm. Și ne întrebăm de ce se întâmplă asta, și poate deznădăjduim, până când observăm că aceste piedici sunt rodul invidiei, care provine fie de la diavol, fie de la oameni.

În cartea aceasta ne vom strădui să analizăm ce este invidia, care sunt urmările ei distrugătoare și cum trebuie s-o abordăm.

„Fie să piară de la oameni invidia, care este stricăciune pentru cei ce o au și otravă pentru cei ce suferă de aceasta. Singura dintre patimi care este totodată foarte nedreaptă și foarte dreaptă. Nedreaptă pentru că-i ispitește pe toți cei buni, și dreaptă pentru că-i macină pe cei ce o au”.

(Sfântul Grigorie Teologul²)

---

² Cuvântul 36, *Către sine*, 4, PG 36, p. 269BC.

1. Ce este invidia

Invidia este chinul și cazna lăuntrică a omului la vederea fericirii semenului său. Este măcinarea sufletului și suferința pentru orice lucru bun pe care îl vede în viața celui alt om.

Părinții care cresc copii mărturisesc cu toții că invidia este patima care se manifestă încă de la o vârstă fragedă și nevinovată. Copilul mic dezvoltă sentimente cumplite de gelozie și invidie îndată ce dobândește un frate. Sentimentul că părinții lui vor mai iubi pe cineva este insuportabil. În vreme ce copilul crește înțelege și controlează patima invidiei, precum firește și celelalte patimi. Însă de mul-

te ori, atunci când omul nu se luptă duhovnicește, patima rămâne înăuntru, prinde rădăcini în suflet, dar stă și bine ascunsă, iar când se manifestă apare acoperită de masca iubirii.

Însă sufletul omului invidios este golit de iubire și este rănit de fiecare dată când îl vede pe vreun semen de-al lui bucurându-se. E semenul lui sănătos? E invidios pe el. A dobândit vreun copil? Viermele invidiei îl macină. Este celălalt un profesionist de succes? Invidia îi răpește orice bucurie. Orice eveniment care aduce bucurie semenului este pentru cel invidios pricină de nefericire. Este casa semenului său plină de bunătățile lui Dumnezeu? Este aproapele lui bucuros pentru cele ce-i trimite Preabunul Dumnezeu? Toate acestea sunt hrana patimii invidiei și adaugă durere în

sufletul omului invidios. Îndemnul apostolic *Bucurați-vă cu cei ce se bucură; plângeți cu cei ce plâng*³ este inversat de omul invidios, și se întristează la bucuria fratelui său, pe când se bucură în ascuns de suferința lui.

Omul invidios se întristează nu pentru că n-a primit binecuvântările iubirii lui Dumnezeu, ci pentru că a primit binecuvântări și semenul lui. Am putea spune că singura lui dorință este să-l vadă pe cel pe care-l invidiază cum din fericit devine nefericit, din sănătos bolnav, din bogat sărac. Doar atunci va fi satisfăcută patima lui și se va împăca cu omul pe care-l invidiază, căruia i se arată ca prieten!

* * *

---

³ Romani 12, 5.

Nicio patimă nu este mai rea decât invidia. Omul invidios, spune Sfântul Ioan Gură de Aur, „pentru a-l nimici pe celălalt se nimicește totodată și pe sine... Îi socotește pe toți oameanii vrăjmași... Se întristează că Dumnezeu este cinstit, se bucură de cele ce se bucură diavolul”⁴.

Sfântul Vasile cel Mare scrie: „Ce poate fi mai rea decât boala invidiei? Aceasta este stricăciunea vieții, distrugerea firii omenești, vrajbă pentru bunătățile dăruite de Dumnezeu”.

Sfântul Nil ne arată pe scurt însușirile invidiei:

„Invidia este acoperământul mândriei,... rădăcina clevetirii,... prefăcătorie prieteniei,... vrajba dragos-

⁴ *Tâlcuire la Ioan 55, 3, PG 59, p. 305.*

tei, pizmă pentru cei ce propășesc”⁵. Despre această patimă Prorocul Solomon spune: *Întărâtarea este crudă și mânia aprigă, dar tăria pizmei cine o va putea îndura?*⁶

Patima invidiei, concluzionează Sfinții Părinți, „este fiară veninoasă, rău săvârșit de bună voie,... viclenie neîndreptătită, pricină și maică a tuturor relelor”. Invidia „este născocire diavolească,... piedică în viața creștină, drumul spre iad, lipsirea de Împărăția cerurilor”⁷.

⁵ *Despre invidie, 3, PG 31, p. 376A; Cuvânt către monahul Evloghie, 4, PG 79, p. 1144D.*

⁶ *Pilde 27, 4.*

⁷ *Sfântul Ioan Gură de Aur, Tâlcuire la Ioan 55, 3, PG 59, p. 306; Sfântul Vasile cel Mare, Despre invidie, 5, PG 31, p. 380D.*